

De les roses es poden dir moltes coses; que n'hi han de molts colors, que es missatgera d'amors, que és la reina de les flors, que una rosa fa un ram. Ara bé, cal conèixer les classes de rosers per tenir una idea de quines són les roses més boniques.

La varietat de rosa, que en un jardí assoliat i ben situat dona exemplars de fins 22 centímetres de diàmetre es el Madame Meiland, rosa de groc d'or, pintada de tons rosats, lleugerament perfumada; es un exemplar que el va obtenir el roserista francès Meiland l'any 1945, coneguda en molts països i batejada amb diferents noms. Els americans l'hi diuen Peace, Alemanya: Gloria Dei, Itàlia: Gioia. Només això dona a comprendre la riquesa d'aquesta flor, una de les dotze millors varietats que es coneixen.

També podem anomenar com a roses extraordinàries, la Virgo, de blanc puríssim, aconseguida l'any 1947 per Charles Mailerín, la que als trenta anys de la seva aparició fou considerada la rosa blanca més perfecta.

De color salmó tenim l'Ofèlia, any 1912, d'una elegància exquisida. La Sea Pearl sorgida l'any 1964, bona per flor tallada, molt esvelta, rosa carmí. Queen Elisabeth 1954, perfumada, fluorescent, de tiges aïtes color rosat llis, també molt bona per fer rams. Gaujard 1957, ponceïlla allargada tenyida de blanc amb vermell tucsia molt fluorescent, aquest detall és interessant doncs vol dir que floreix tot l'any.

Molts d'aquests rosers tenen la varietat en forma baixa o d'emparrar, això us ho indicarà el jardiner que el compreu, que us recomano sigui un bon entès.

La feina que reporta cuidar uns rosers està plenament compensada quan aquests donen florida; he dit feina i no és ben bé això doncs treballar pel millorament de les nostres plantes no és res més que una agradable distracció.

Anys enrera a la nostra ciutat s'havien celebrat unes exposicions de roses que arreu se'n parlava, en una de les quals vaig tenir el goig de guanyar el primer premi a la millor rosa: ho recordaré sempre amb alegria. Per aconseguir-ho només calia una rosa sense màcula i ben formada; aquella era vermella i gran amb fullatge verd fosc, el seu nom, Cecili Rodríguez, desconec el seu nom actual però sé que el van canviar, fou obtinguda pel roserista Camprubí.

Procureu que els vostres rosers no malurin, les fulles arrugades o tacades no tornen a ésser sanes, cal preveure aquestes situacions, per això sulfateu ara amb sofre pols i si veieu la mosca pels troncs, alerta que aviat sortiran les orugues; fumigueu ja que de no fer-ho us quedariu sense fulles i sense flors.

Si sou bons observadors podeu destruir les larves que la mosca deixa als troncs i així evitarem que surtin les orugues: pot fer-se amb la punta d'un escuradents, procurant no perjudicar la branca el que es fa estrenyent fins sentir com reventen els òvuls en ella dipositats per la mosca és fàcil de veure i treure: és llarga i de color butà, no és àgil; matar-la amb un bon desinfectant no costa.

M. Dalmau

En el meu darrer escrit, on deia (terra nova a ésser possible de bosc i cercada pel bosc) havia de dir, cercada pels obacs.

La falsificació (2)

Arthur Koestler diu: «Tots ens decantem a creure que l'actitud davant una peça d'art es determina soïament per consideracions estètiques, quan en realitat es decidivament influenciada per factors de tot un altre ordre». (...) Es eviuent que allò que «sabem» de l'obra d'art origina el sentiment estètic. Si sabem que es tracta d'una falsificació, el sentiment no es pas el mateix que el que experimentaríem si sabéssim que l'obra es autèntica del mestre que pensàvem, maigrat i que la falsificació fos totalment reeixida. Santiago Rusiñol, quan estava a París va descobrir, arraconats, els dos Grecos que, després d'una processó molt sonada, va instaurar al «Cau Ferrat» de Sitges. Per les circumstàncies de la troballa, no hi cabia la idea de què es tractes d'unes falsificacions. En aquell temps, El Greco era un pintor quasi desconegut arreu del món. El fet transcendent era una coincidència entre el pintor —oblidat— i la seva obra —ignorada—. Davant els dos quadres, allò que Rusiñol degué experimentar com a sentiment motriu —pensar en els moviments pictòrics esdevinguts a la segona meitat del segle dinove, que començaren per l'impressionisme, tots ells «contestataris» de l'immobilisme que distingia l'època, immobilisme clavat en la pintura èpica, grandiloqüent, que havia oblidat Goya— degué ser més com a descobriment de ressonàncies històriques que estètiques. Una vegada, però, les obres penjades en el «Cau Ferrat» esdevingueren un fet estètic, avalat per l'històric.

Les conseqüències que la troballa dels dos Grecos per part de Rusiñol origina, fou transcendent. A Toledo, a l'església de Santo Tome hi havia el graniciós «Entierro del Conde de Orgaz». A part, repartit entre les noranta i escaig d'esglésies, mes convents, comptats per Maurice Barres, es maiguava la majoria de l'obra de El Greco. No cal dir que l'estat de conservació de cada una de les obres, sense excepció, era deplorable.

Gràcies a Rusiñol, al seu prestigi, i així del qual tenia els suports a Sitges i a París, els oïentants, com l'abans esmentat Maurice Barres, havien descobert un dels pintors més original de tots els temps. Tots els marxants del món es mobilitzaren instantàniament. Un fet curiós, extraordinari, del Greco actual, que tots coneixem, és la documentació tefaent que acompanya l'obra. Tots els quadres són perfectament documentats des de la seva creació. Adés i ara es descobreix un nou quadre atribuït a El Greco. Els diaris en donen la notícia, i aquí acaba tot. No hi ha papers. L'obra, autèntica o falsa, la veureu a la botiga d'un marxant. La mireu detingudament. Diríeu que és un Greco, però la vostra capacitat emocional no s'esdevé. Potser és una falsificació. El dubte us resta qualsevol mena de sensació estètica. Al cap d'uns moments d'haver deixat la botiga del marxant potser haureu oblidat un dels pintors inoblidables. El Greco.

M. P. M.

(.) Arthur Koestler. «The Act of Creation» Edit. Hutchinson & Co. Ltd. 1964.

GLOSES

Llar, dolça llar, adéu...

Sentim molts gemecs sobre el protagonisme de la joventut d'ara que malda per «viure la seva vida» i arracona els convencionalismes de la vella societat, si veu que li fan nosa. Tira al dret, com si diguéssim, amb una empena que fa feredat, perquè vol «remenar les cireres» sense haver-ne fet l'aprenentatge.

I allò que més aviat ha esmicolat ha estat la vida de família, tal com l'havíem concebuda de sempre.

La llar humana, aquest clos tan estimat on es desenvolupava la vida en comú d'una família —que de pares a fills l'habitava anys i més anys— era plena dels records més diversos, alegres, tristos, agredolços també, que de tant en tant saltaven a la conversa, sobretot en les diades d'alguna commemoració especial.

D'antuvi ja diem que «es desenvolupava» perquè, pel que portem exposat, la família —com sabem tots— es desintegra avui més de pressa i la llar esdevé sovint un simple lloc de pas. Vol dir això que determinades comunitats familiars han perdut el sentit de la unitat, i ja no comparteixen la riquesa dels records comuns que tots plegats en formaven la seva història.

Els pares es queixen que llurs fills se'n van i no saben on són. I els fills diuen que els pares «estan carregats de romanços». L'existència s'esmuny així, en doina, perquè altres dalers omplen avui la del jovent que puja.

És bo que sigui així? És potser dolent? Qui ho sap! La vida d'ara és tan plena d'incentius, fora de casa, que ja potser no val la pena d'oposar-se al canvi.

XIXU